

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.292/2022/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2023. év február hó 21. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.80/2020/44. számú ítéletét – helyesen – Terhelt1 I.r. vádlott, és Terhelt2 II.r. vádlottal szemben megváltoztatja.

Terhelt1 I.r. vádlott szabadságvesztését 3 (három) évre enyhíti.

Terhelt1 I.r. vádlott legkorábban a büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Terhelt1 I.r. vádlott személyi azonosító okmányának száma: szám5.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I.r. vádlott által fizetendő összeget 279.750,- (kettőszázhetvenkilencezer-hétszázötven) forintra, Terhelt2 II.r. vádlott által fizetendő összeget 325. 015,- (háromszázhuszonötezer-tizenöt) forintra, míg a vádlottak által egyetemlegesen fizetendő összeget 254.800,- (kettőszázötvennégyezer-nyolcszáz) forintra pontosítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I.r. és Terhelt2 II.r. vádlottal szemben helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2022. május 10. napján kihirdetett 20.B.80/2020/44. számú ítéletével, Terhelt I.r. vádlottat a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző emberölés bűntettének kísérlete miatt 5 év szabadságvesztés büntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg és megállapította, hogy az I.r. vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[2] Terhelt II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés I. fordulata szerint minősülő bűnsegédként elkövetett testi sértés bűntettében. Ezért II.r. vádlottat, 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg. A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette, továbbá – végrehajtásának elrendelése esetén – rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról.

[3] Döntött továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és kötelezte a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön, és egyetemlegesen az eljárás során az oldalukon felmerült bűnügyi költség megfizetésére, míg 197.476,- forint bűnügyi költségről megállapította, hogy az állam viseli.

[4] A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész I.r. vádlott terhére súlyosításért, a szabadságvesztés büntetés, és a közügyektől eltiltás tartamának felemelése végett, míg az I.r. és II.r. vádlottak védője I.r. vádlott tekintetében elsődlegesen téves minősítés miatt, másodlagosan enyhítést célozva, míg II.r. vádlott vonatkozásában elsősorban felmentésért, másodsorban büntetése enyhítésért jelentett be fellebbezést, továbbá I.r. vádlott szintén elsődlegesen téves minősítés, másodlagosan enyhítés érdekében fellebbezett.

[5] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.524/2022/6. számú fellebbezésében az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint a védelmi fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. §-ának (1) és (2) bekezdése alapján mindkét vádlott tekintetében teljesskörű.

[6] A vádhatóság meglátása szerint a törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat betartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó relatív, illetve abszolút eljárási szabálysértést nem vétett. Álláspontja szerint a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályokat betartotta, a vádlottak és védőjük az eljárásban törvényes jogaikat maradéktalanul gyakorolhatták. A lefolytatott bizonyítás során a törvényszék a lehetséges és rendelkezésre álló bizonyítékokat teljesskörűen beszerezte és megvizsgálta, tényállás-tisztázási kötelezettségének a Be. 163. § (2) és (3) bekezdéseiben meghatározottak szerint eleget tett.

[7] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésének a) pontjában írt okból részben megalapozatlan, mivel az hiányos, egyrészt az

I.r. vádlott személyi körülményei, másrészt a bántalmazás erőbehatása kapcsán. Álláspontja szerint ezen részleges megalapozatlanság a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében az ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető.

[8] Kiemelte azt is, hogy a terhelt tudattartalmára vonatkozó megállapítások nem a jogi értékelés részei, hanem a bíróság ténymegállapító tevékenységének eredménye. A tényállás körébe tartozik a bűncselekmény elkövetésével összefüggő valamennyi körülményre vonatkozó ténymegállapítás, így az elkövető tudattartalmára – mint tudati tényekre – vont következtetés is (BH2005. 167., EBH2019.B.15 [117] pontja). Erre figyelemmel a tényállás részének kell tekinteni az ítéletszerkesztési hiba folytán az ítélet [37] pontjában írt azon elsőbírói ténymegállapítást, miszerint Terhelt1 I. rendű vádlottnak számolnia kellett azzal, hogy cselekménye folytán tanúl sértett akár életét is veszítheti.

[9] Meglátása szerint a törvényszék az indokolási kötelezettségének megfelelően eleget tett. Valamennyi, a tárgyalás anyagává tett bizonyítékot az iratok tartalmának megfelelően ismertette, azokat egyenként és összességükben is értékelte. A bíróság irathű és ésszerű indokát adta annak, hogy a tényállást a vádlottak részbeni ténybeli beismerő, I.r. vádlott ölési szándékot tagadó vallomásán túlmenően mely bizonyítékokra alapította. A bántalmazás pontos lefolyására vonatkozóan rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket egymással megfelelően ütköztette, és elszámolt azzal, hogy az egymásnak ellentétes bizonyítékok közül melyeket fogadta el ítéleti tényállása alapjául. Az e szerint kiegészített tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és a bűncselekmények minősítése is törvényes, azonban a jogi indokolás e körben az alábbiak szerint kiegészítésre szorul, az életveszélyt okozó testi sértés büntette és az emberölés büntettének kísérlete elhatárolása kapcsán irányadó, az elsőfokú ítéletben fel nem hívott 3/2013. BJE-ben írtakkal.

[10] Rámutatott arra, hogy a védői érveléssel szemben II. r. vádlott magatartása túlmutat a pusztá jelenlétén. II. r. vádlott ugyanis a sértett éjszakai megleckéztetésében konkrét szerepet játszott: tisztában volt azzal, hogy I.r. vádlott a sértetten elégtételt akar venni, amihez eszközt is vitt magával; az elkövetéskor helyszínen való jelenlétével társát támogatta, őt szavakkal is buzdította (elsőfokú ítéleti tényállás [9] pontjának első bekezdése). Erre figyelemmel Terhelt2 II. r. vádlott ún. bátorító jelenléte aggálytalanul megállapítható.

[11] A büntetés kiszabása körében meglátása szerint az elsőfokú bíróság helytállóan tárta fel a bünteteskiszabási körülményeket és a büntetés nemét is megfelelően választotta meg, azonban azoknak I.r. vádlott esetében fellebbezésében kifejtettek szerinti, eltérő nyomatékkal történt értékelése indokolt.

[12] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság Terhelt1 I.r. vádlott szabadságvesztés büntetés mértékét lényegesen, a középértékhez közelítő tartamban súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[13] Kitért arra is, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság Terhelt2 II. r. vádlottal szemben az általa pszichikai bűnsegédként megvalósított testi épség elleni bűncselekmény miatt tetтарыos szankciót szabott ki, melynek lényeges enyhítésére törvényes alapot nem lát, valamint, hogy előzetes mentesítésre érdemtelen.

[14] Megjegyezte még, hogy a törvényszék következetesen tévesen tüntette fel az ítéletben a vádlottak vezetéknevét, az ugyanis helyesen Terheltek vezetékneve, így annak kijavítását is kérte.

[15] Az ügyész nyilvános ülés tartását nem indítványozta és bejelentette, hogy annak tartása esetén azon nem vesz részt.

[16] I.r. és II.r. vádlottak védője fellebbezésnek írásbeli indokolásában hangsúlyozta, hogy I.r. vádlott mind a nyomozás során, mind a bíróság előtt beismerő vallomást tett. A tényállás is lényegében az ő vallomásán alapul. Terhelt1 I.r. vádlott kizárólag azt vitatta, hogy őt ölési szándék vezérelte, mikor tanúl sértette bántalmazta. E körben, utalva a Kúria 3/2013. BJE határozatára, hangsúlyozta, hogy a cselekménysor teljes egészében történő vizsgálatával, már kérdésessé válik, hogy Terhelt1nak a testi sérülés okozásán túl volt-e bármilyen szándéka. Tény, hogy a védencc emberélet kioltására alkalmas eszközt használt, és azzal 16-18 sérülést okozott tanúlnak, valamint, hogy védencc igen erős testalkatú személy. Érvélése szerint a cselekmény jogi minősítése kapcsán azonban figyelembe kell venni azt is, hogy védencc nem kizárólag a sértett fejére mért ütések, továbbá, hogy többségében közepes erőbehatást fejtett ki, valamint, hogy a sértett „csak” közvetett életveszélyes állapotba került.

[17] Kiemelte azt is, hogy Terhelt1nak lett volna ideje tovább bántalmazni a sértettet, de azt önként hagyta abba, majd felajánlotta segítségét a sértett részére. Mindezek okán, meglátása szerint, I.r. vádlott terhére az emberölés büntett kísérlete még eshetőleges szándékkal sem volt megállapítható, így indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla I.r. vádlott terhére a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettét állapítsa meg.

[18] A büntetés-kiszabás körében utalt arra, hogy a vádlottak édesanyja rákbeteg, II.r. vádlott maga is súlyos betegséggel küzd (chron beteg), azaz a két személy életben maradása I.r. vádlottól függ. Kitért arra is, hogy Terhelt1 I.r. vádlott megbánta a cselekményt, és végig együttműködött a hatóságokkal, a sértettől a tárgyaláson bocsánatot is kért. Mindezek alapján I.r. vádlottal szemben végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[19] Terhelt2 II.r. vádlott védelmében, a másodfokú bíróság előtt a felülmérlegelés tilalmára utalva, hangsúlyozta, hogy II.r vádlott tagadó vallomásával szemben kizárólag a sértett terhelő vallomása áll. Utalt rá, hogy II.r. vádlott betegsége miatt mindössze 40 kg testsúlyú volt, valamint, tény, hogy ő számolt be testvérének, az I.r. vádlottnak az őt ért atrocitásról, majd a sértett bántalmazáskor jelen volt. Mindezek alapján, érvelése szerint II.r. vádlott jelenléte semmilyen hatással nem volt I.r. vádlott cselekvőségére, így Terhelt2 II.r. vádlottnak bizonyítottság hiányában történő felmentését indítványozta.

[20] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője – az átiratban előzetesen bejelentettek szerint –, valamint Terhelt2 II.r. vádlott nem vett részt, mely a nyilvános ülés megtartásának nem volt akadálya.

[21] A nyilvános ülésen jelenlévő Terhelt1 I.r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy személyi körülményeiben változás nem történt.

[22] Terhelt1 I.r., és Terhelt2 II.r. vádlottak védője a nyilvános ülésen az írásban benyújtott fellebbezésében foglaltakat maradéktalanul fenntartotta. Ennek tükrében I.r. vádlott bűnösségének megállapítását életveszélyt okozó testi sértés büntetében kérte, valamint a büntetés kiszabása körében ismét hangsúlyozta, hogy Terhelt1 a súlyosan beteg édesanyját, és testvérét is ápolja, eltartja. Terhelt2 II.r. vádlott vonatkozásában utalt rá, hogy védence mindvégig tagadó vallomásával szemben egyedül a sértett vallomása áll, így bizonyíték hiányában történő felmentését indítványozta.

[23] Terhelt1 I.r. vádlott utolsó szó jogán hangsúlyozta, hogy van bizonyíték arra, hogy a sértettnél kés volt, erre vonatkozóan egy messenger üzenetről készült képernyőfotót kívánt becsatolni. Egyebekben fenntartotta, amit már korábban elmondott, és sajnálatát fejezte ki a történetek miatt.

[24] Az ellentétes irányú fellebbezések közül I.r. vádlott tekintetében a büntetése enyhítését célzó fellebbezés alapos.

[25] Az ítéltábla a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A védelmi fellebbezés a bűnösség megállapítására és a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezéseket is támadta, így az ítélet korlátozott felülbírálatának nem volt helye [Be. 583. § (3) bekezdés, 590. § (3) bekezdés]. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az ítélet megalapozottságának, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmények minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések, valamint az indokolás helyességének vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[26] Megállapítható, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely – figyelemmel a Be. 608. § (1) bekezdése b), c), d) és f) pontjaiban foglaltakra – a felülbírálat tárgyát képező ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására indokolná. A törvényszék hatáskörrel és illetékességgel rendelkezett az ügy elbírálására, az ítélet meghozatalában nem vett részt kizárt bíró, a tárgyaláson valamennyi személy részt vett, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező, továbbá az ítélet rendelkező része és indokolása nem ellentétes.

[27] A törvényszék nem valósított meg olyan, a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott relatív eljárási szabálysértést sem, amely lényeges hatással lett volna az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására.

[28] Az elsőfokú bírósági eljárásban a vádlottak és védőjük a törvényes jogaikat, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket betartotta, a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése és a büntetés kiszabása tekintetében az indokolási kötelezettségének kellően eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[29] A törvényszék az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette.

[30] Az elsőfokú bírósági eljárás elhúzódásának oka főképpen tanúl sértett felkutatása volt, akit a törvényszék rendbíróság alkalmazása után, végül rendőri elővezetés eredményeképpen több, mint 1 év után (2022. május 10. napján tartott tárgyaláson) tudott kihallgatni. Ezenkívül az igazságügyi orvosszakértői vélemények többször kiegészítésének igénye miatt kellett tárgyalást halasztani. A folytatólagos tárgyaláson a bíró személyében változás nem történt, azonban a tárgyalás elhalasztása miatt, a 2021. május 4-ei, és a 2022. január 14-ei tárgyalási határnapok között több mint hat hónap telt el.

[31] A Be. 518. § (1) bekezdése szerint a bíróság a megkezdett tárgyalást az ügy befejezéséig lehetőleg nem szakítja meg. Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdése értelmében a tárgyalást ismétlés nélkül lehet folytatni, ha a tanács összetételében nem történt változás, egyébként a tárgyalást meg kell ismételni. Ha a korábbi tárgyalási határnap óta hat hónap eltelt, a tárgyalást az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára meg kell ismételni. A bíróság a tárgyalást a tárgyalás korábbi anyaga lényegének ismertetésével ismétli meg. A 2020. június 17. napjától hatályos A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 219. § (5) bekezdése értelmében ezen tárgyalási időköz azonban egy év, így a tárgyalás folytonossága a perrendi szabályoknak megfeleltethető.

[32] A törvényszék a vádlottakat (a 2021. február 12. napján tartott tárgyaláson, 17. számú tárgyalási jegyzőkönyv) és tanú7 tanút (a 2021. május 4. napján tartott tárgyaláson, 24. számú tárgyalási jegyzőkönyv) meghallgatta, valamint ismertette az igazságügyi szakértői véleményeket, és a poligráf vizsgálatról készült szaktanácsadói véleményeket. Ezen a tárgyaláson felolvasta tanú2, tanú8, és tanú4 tanúk vallomását, utóbbi részére a Be. 181.§ (1) és (2) bekezdései alapján írásbeli tanúvallomást is engedélyezett (30. sorszám alatt), melyet a 2022. január 14. napján tartott tárgyaláson ismertetett (39. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Terhelt2 II.r. vádlott 2021. november 17. napján lemondott a tárgyaláson való jelenlét jogáról, és védőjét írásban a kézbesítési feladatok ellátásával bízta meg. Végül a 2022. május 10. napján tartott tárgyaláson a rendőri elővezetéssel idézett tanú1 sértettet is meg tudta hallgatni.

[33] A bántalmazás mechanizmusára, az erőbehatásra, a sértett sérüléseire, annak gyógytartamára nézve a nyomozás során kirendelt szakértő6 igazságügyi orvosszakértő (nyomozati iratok 271-283., és 289- 297. oldala), míg a sérülések maradandó fogyatékoságára, illetve esetleges súlyos egészségromlásra szakértő2 igazságügyi orvosszakértő (nyomozati iratok 303-311. oldala) adott szakvéleményt. A törvényszék mindkét szakértőt szakvéleménye kiegészítésére hívta fel (bíróági iratok 8., és 29. számú végzésével), mely felmerülő szakkérdésekre a szakértők megnyugtató, és aggálytalan választ tudtak adni (bíróági iratok 12., és 34. sorszám alatt).

[34] A törvényszék a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, indokolási kötelezettségének eleget tett, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről kellően számot adott.

[35] Az elsőfokú bíróság a logika szabályainak megfelelő indokát adta annak is (elsőfokú ítélet [11-35] bekezdései), hogy a tényállásban leírt tényeket – a vádlottak és a sértett kapcsolatát, az elkövetés helyszínét, a sértett sérüléseit, azok jellegét és gyógytartamát, a tanú1 sértettet ért erőbehatások számát és nagyságát, a bántalmazás hosszát, – milyen bizonyítékokra alapította.

[36] Érdemi indokolása során helyesen emelte ki azt a tény, hogy a vád tárgyává tett cselekménynek nem volt külső szemlélője, szemtanúja, így helytállóan jár el, amikor a felsorolt tények megállapításához I.r. vádlott ténybeli beismerő vallomásán túl egyrészt az objektív bizonyítékokat használta fel, különös relevanciával a lefoglalt eszközt, valamint a mindenki által elfogadott igazságügyi orvosszakértői véleményeket, másrészt a tényből további tényre való következtetés logikai módszerét alkalmazta, melynek során hibát sem vétett.

[37] A tárgyaláson a releváns okirati bizonyítékokat (OMSZ bejelentés, munkalap, és mentési dokumentációs lap, rendőri jelentések, hívásforgalmi adatok, helyszíni szemle jegyzőkönyv) ismertetéssel szintén a bizonyítás anyagává tette.

[38] Az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyes tényállást állapított meg, annak részbeni megalapozatlanságát a másodfokú eljárásban a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, az ügyiratok tartalma alapján az alábbiak szerint szükséges kiküszöbölni:

- Terhelt1 I.r. vádlott tulajdonát képező ingatlan 3.500.000,- forint jelzáloghitel terhelt, melyet havi 52.000,- forint megfizetésével törleszt (17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldalának utolsó előtti bekezdése).
- az elsőfokú ítélet [9] bekezdésének első mondatát kiegészíti azzal, hogy „... Terhelt1 I.r. vádlott egy felelősségre vonó kijelentés után indulatos állapotba került, először ököllel az állkapcsánál és a szeme alatt megütötte tanú1 sértettet, amelytől a földre esett.”
- az elsőfokú ítélet [9] bekezdését azzal kiegészíti azzal, hogy „A csontsérülések, és koponyaüri vérzéseket eredményező sérülések nagy-, a többi sérülés közepes erőbehatással keletkeztek.” (igazságügyi orvosszakértői vélemény, nyomozati iratok 297. oldala alapján).
- az elsőfokú ítélet [10] bekezdésének első mondatát akként pontosítja, hogy „Terhelt1 I.r. vádlott általi bántalmazás során tanú1 sértett az alábbi sérüléseket szenvedte el:...”
- Továbbá az elsőfokú ítéletét akként helyesbíti, hogy a vádlottak családi neve: Terheltek vezetékneve.

[39] Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

[40] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést mindkét vádlott bűnösségére. A cselekmények minősítése pedig a vádlottak és a védő álláspontjával ellentétben is megfelel a büntető anyagi rendelkezéseknek mindkét vádlott vonatkozásában, melynek jogi indokolása azonban az alábbi kiegészítésre szorul.

[41] Az elsőfokú bíróság jogi indokolása során a 3/2013. Büntető jogegységi határozat szempontrendszerét alapul véve – bár annak konkrét megjelölésével adós maradt – helyesen sorolta fel azokat az alanyi és tárgyi tényezőket, amelyek alapján kétséget kizáró módon megállapítható, hogy I.r. vádlottat a sértett halálának bekövetkezéséért eshetőleg szándék terhelte (elsőfokú ítélet [37] bekezdése). E körben kiemelendő a cselekmény motívuma (II.r. vádlottat ért sérelem miatti megleckéztetése a sértettnek), az elkövetés eszköze, annak jellemzői (kb. 1,5 kg súlyú tömör anyagból készült, csavarokkal is megerősített fém eszköz), az erő kifejtés (közepes, és nagy erővel), a támadás helye (fej, arc), a vádlott felindultsága. Az életfontosságú szervekre célzottság szinte kivétel nélkül emberölési szándékra utal.

[42] A védő és az I.r. vádlott érvelésével kapcsolatban a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a Btk.

164. §-a (8) bekezdésének I. fordulatában meghatározott életveszélyt okozó testi sértés nem tiszta veszélyeztetési bűncselekmény, mert az elkövetési magatartás csak az érintett egyik jogtárgyat – az emberi életet – veszélyezteti, a másik jogtárgyat – a testi épséget – viszont ténylegesen sérti. A testi sértés védett jogi tárgya az emberi test épsége, egészsége. Az életveszély fogalmilag a halál bekövetkezésének a reális lehetőségét jelenti, de nem azonosítható a halál szükségszerű beállásának a lehetőségével. Az előbbiről akkor van szó, ha a testi sértés folytán megindult az az okfolyamat, amely a halál bekövetkezéséhez vezethet, de rendszerint fennáll az életveszély megszüntetésére, illetőleg a halál elhárítására alkalmas beavatkozás lehetősége is, mint jelen ügyben is, a sértett szakszerű ellátása. Dogmatikailag tehát életveszélyt okozó testi sértés megállapításának akkor van helye, ha magatartása a testi sértésre irányul. Ekkor ugyanis az elkövető tudattartamában fel sem merül a halálos eredmény bekövetkezésének a lehetősége. Az elkövetés időpontjában fennálló tudati állapot tisztázásánál jelentős mértékben a külvilágban megnyilvánuló tények elemzésének van tehát kiemelt jelentősége. Az elsőfokú bíróság ítélete, és a fent részletezettek szerint a sértettet több közepes és nagy erejű erőbehatás érte a fejét, és az arcát, ahol köztudomásúan létfontosságú szervek helyezkednek el (BH2017.174.). Majd a cselekményük véghezvitele után segítségnyújtás nélkül távoztak. Fontos kiemelni, hogy a tényállásszerű ölési magatartás az általános élettapasztalat szerint alkalmas a halál előidézésére. A törvényszék álláspontja szerint a többszöri, fejet és arcot ért, eszközzel történő ütése közben, az I.r. vádlott tudatának ki kellett terjednie arra, hogy a sértett, a magatartása következtében akár az életét is veszítheti.

[43] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság tehát törvényesen következtetett Terhelt1 I.r. vádlott ölési szándékára és az inkriminált cselekmény emberölés kísérleteként minősítése megfelel az állandó ítélkezési gyakorlatnak. A másodfokú bíróság ítéltábla feltünteti 3/2013. Büntető jogegységi határozatát is.

[44] Szükséges azt is megjegyezni, hogy Terhelt2 II.r. vádlott tényállásban rögzített kijelentésének ugyancsak jelentősége lehet az elkövetéskor fennállott szándék megállapításánál, ez azonban jelen esetben indulati állapotban hangzott el. Mindezek alapján helyesen állapította meg, hogy (a vádlottak által sem vitatottan) a sértett bántalmazását előre eltervezték, ugyanis a sértett részéről a II.r. vádlottat ért munkahelyi zaklatást, és az őt ért sérelmeket ily módon kívánták rendezni. A törvényszék tehát helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy Terhelt1 I.r. vádlott ezen előzetes megállapodást túllépve bántalmazta a sértettet, addig ütvé őt, amíg a felgyülemlett indulatát le nem vezette (elsőfokú ítélet [39] bekezdése). Terhelt2 II.r. vádlott magatartása tehát – a védői hivatkozással ellentétben – egyértelműen úgynevezett bátorító jelenlét volt, mellyel a testvére cselekményének sikeréhez, a sértett megfélemlítéséhez, konkrét szereppel bírt. Mindezek alapján a törvényszék helyesen minősítette II.r. vádlott cselekményét, és állapította meg cselekménye elkövetési alakzatát.

[45] A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket.

[46] Az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor úgy ítélte meg, hogy mindkét vádlottal szemben határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt.

[47] Ez a büntetés, és az általa meghatározott szabadságvesztés tartama arányban áll a vádlottak személyében és cselekményükben megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel.

[48] Terhelt2 II.r. vádlott esetében a végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése indokolt, és annak tartamával is egyetértett az ítéltábla.

[49] Az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) AB határozata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról ítéletében rendelkezzen. Az ítélkezési gyakorlat szerint az előzetes bírósági mentesítésre való érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, az életvitelét, a bűncselekmény jellegét, az elkövetés körülményeit és annak indítóokát összevetve kell értékelni (BJD 9986). A Kúria az EBH 2018.B.13. számú határozatában ezzel kapcsolatban rögzítette, hogy az érdemesség szempontjából a bűncselekmény jellegén, a büntetés mértékén túlmenően, alapvetően a vádlott személyének jövőbeni társadalomra veszélyessége mérlegelendő, vagyis azt szükséges eldönteni, hogy a kiszabott büntetés mellett a társadalom védelme igényli-e a személyére háruló, a büntetett előéletéhez fűződő hátrányos következményeket is. Mindezen szempontokat figyelembe véve az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy a végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt II.r. vádlott terhére megállapított bűncselekmény típusa a személyében rejlő kockázatot mutatja, így nem érdemes az előzetes mentesítésre (BH.1987.346.).

[50] Ugyanakkor I.r. vádlott vonatkozásában, a másodfokú bíróság az eset összes körülményére tekintettel, azaz: az immár 4 és fél éves időmúlásnak, büntetlen előéletének, valamint, hogy súlyosan beteg édesanyját, és testvérét egyedüli családfenntartóként tartja el, gondoskodik róluk, hogy a cselekmény motivációja is az volt, hogy testvérét ért sérelem miatt elégtételt vegyen a sértetten, a törvényszék által meghatározott szabadságvesztés tartamát, a Btk. 82. § (1) bekezdés, és (2) bekezdés b) pontja alapján, enyhítő szakasz alkalmazásával, 3 évre mérsékelte. A másodfokú bíróság a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazásával, és tartamával is egyetértett.

[51] A szabadságvesztés tekintetében a másodfokú bíróság annyiban egészíti ki az elsőfokú ítéletet, hogy e büntetés törvényhelyeként feltünteti a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontját, a Btk. 34. § első fordulatát is, míg I.r. vádlott vonatkozásában a mellékbüntetés törvényhelyeként a törvényszéki ítéletben írtakon túl rögzíti a Btk. 33. § (2) bekezdését is.

[52] A szabadságvesztés börtön fokozata, és a – II.r. vádlott esetében annak elrendelése esetén – feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása törvényes, az ítéltábla e körben utal a Btk. 35. § (1) bekezdésének II. fordulatára is. Az ítéltábla I.r. vádlott vonatkozásában lehetővé tette, hogy I.r. vádlott már a büntetés fele részének letöltése után feltételes szabadságra bocsátható, mely az úgynevezett „felezős” kedvezmény alkalmazásához szükséges különös méltánylást érdemlőség vizsgálatakor az ítéltábla ismét utal a vádlott eddigi kifogástalan életvezetésére, és a fentebb részletezett hátrányos családi körülményire.

[53] Az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről is helytállóan rendelkezett, továbbá akkor is törvényesen járt el, amikor a bűnösnek kimondott vádlottakat külön-külön, illetve egyetemlegesen kötelezte a felmerült bűnügyi költség viselésére. Ennek összegében azonban számítási hibát vétett, melyet az ítéltábla korrigált. A szükségtelenül felmerült bűnügyi költség állam általi viseléséről is a törvénynek megfelelően döntött.

[54] Terhelt1 I.r. vádlott személy azonosító igazolványának számát a nyilvános ülésen bemutatott okmány alapján kijavította, valamint a mindkét vádlott vezetéknévét.

[55] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2023. év február hó 21. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kertész Andrea s.k.
előadó bíró

Dr. Patassy Bence s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.80/2020/44. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.292/2020/44. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt1 I.r. vádlott, és Terhelt2 II.r. vádlottal szemben 2023. év február hó 21. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2023. év február hó 21. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke